

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
REPUBLIKA E MAQEDONISË SË VERIUT

Бр. 11-1229/2
10-06-2025 2025
Скопје

ДО
МИНИСТЕРСТВО ЗА ДИГИТАЛНА ТРАНСФОРМАЦИЈА
Ул., Филип Втори Македонски., бр.11
1000 Скопје

ПРЕДМЕТ: Мислење по Предлог на Закон за пристапност на - веб страниците и мобилните апликации на институциите од јавниот сектор

Врска: Ваш број 14-602/2 од 25.03.2025 година

Почитувани,

До Државната комисија за спречување на корупцијата на ден 04.04.2025 година од страна на Министерството за дигитална трансформација доставено е барање на мислење на Предлог на Закон за пристапност на - веб страниците и мобилните апликации на институциите од јавниот сектор бр.14-602/2 од 25.03.2025 година.

По разгледување на доставениот предлог-текст од аспект на одредбите од Законот за спречување на корупцијата и судирот на интереси ("Службен весник на Република Македонија" бр.12/19) Државната комисија го дава следното

МИСЛЕЊЕ

Со Предлог на Законот за пристапност на - веб страниците и мобилните апликации на институциите од јавниот сектор се уредуваат обврските и условите кои треба да ги исполнат институциите од јавниот сектор, како и мерките и активностите кои се преземаат од страна на институциите од јавниот сектор со цел да се овозможи правото на пристап до веб-страниците и мобилните апликации на сите корисници, особено на лицата со попреченост.

Според образложението кон Предлог на Законот, неговото донесување е во насока на обезбедување пристапност за лицата со попреченост до веб-страниците и мобилните апликации на институциите од јавниот сектор на еднаков начин со останатите корисници, што пак претставува усогласување со Директивата (ЕУ) 2016/212 во која се поставени условите за пристапност до веб страниците и мобилните апликации на институциите од јавниот сектор. Имајќи предвид дека Владата на Република Северна Македонија е посветена на процесите за усогласување на националното законодавство со правото на Европската Унија и се залага за инклузија на лицата со попреченост во општествените процеси, донесувањето на Законот ќе значи вградување на правото на Европската унија во националната правна рамка и истиот ќе

Адреса: ул. Пресвета Богородица број 3, 1000 Скопје - Република Северна Македонија
Adresa: rr. Presveta Bogorodica nr.3, 1000 Shkup - Republika e Maqedonisë së Veriut
email: contact@dksk.org.mk
тел/тел: +389 2 3248 930
<https://www.dksk.mk>

овозвозможи надминување на недостатоците и обезбедување соодветен пристап и квалитет на јавните услуги за сите корисници.

Оттука, Државната комисија без да ја оспорува основаноста и потребата од донесување на законско решение, изврши антикорупциска проверка на предложениот законски текст и со примена на Методологијата за антикорупциска проверка на легислативата, наиде на постоење на регулаторни ризици од корупција за кои препорачува да бидат надминати со цел подобрување на предложениот законски текст.

1. Имено, со **член 4** од Предлог на Законот пропишани се исклучоци од примената на овој закон и во став (3) е уредено:

„По исклучок од член 3 ставот (1) на овој закон, училиштата, градинките и јаслите не се должни да ги исполнат обврските и условите предвидени со овој закон, освен за клучните онлајн административни работи,„

Во вака формулираната одредба Државната комисија смета дека не е јасно дефинирано што може да се подразбере под зборовите „клучните онлајн административни работи,„. Несоодветната формулација и недостатокот од јасност, води кон неодреденост на оваа одредба што овозможува различно толкување и двосмисленост како регулаторен ризик. Дополнително, ниту во член 5 во кој е дефинирано значењето што го имаат одделните изрази кои се употребени во овој закон, не е определено значењето на „клучните онлајн административни работи,„. Оттука, произлегува дека законодавецот нецелосно дефинирал во кој случај може да има исклучок од правилото, со што се остава простор за дискреционо одлучување, субјективно толкување и различна примена во дадена ситуација.

Имајќи предвид дека за прв пат оваа област се уредува со закон и овие прашања не се уредени со ниту еден друг закон, цениме дека исклучокот од примената на донесеното законско решение, треба да биде јасно пропишано, со цел да се ограничи можноста за исклучок од неговата примена со искористување на дискреционото право од страна на овластени лица. Нејасниот јазик кој е применет при формулирање на спорниот израз, овозможува секој корисник на Законот при неговата примена да го толкува на различен начин.

Воедно, ако се има предвид дека законодавецот за ваквите случаи нема предвидено превентивни механизми кои би обезбедиле отстапување од правилото само според пропишаниот исклучок, неопходно се наметнува потребата од доуредување на одредбата.

Оттука, се препорачува да се доуреди став (3) од членот 4 на Предлог на Законот при што јасно ќе се дефинира што се подразбира под изразот „клучните онлајн административни работи,„ или неговото значење да се дефинира во член 5 каде се дадени дефиниции на сите употребени изрази во законот.

2. Во **член 10** од Предлог на Законот со кој се уредува следењето и известувањето на усогласеноста на веб-страниците и мобилните апликации на институциите од јавниот сектор, во став (4) е пропишано:

„Извештајот од ставот (3) на овој член кој не мора да содржи податоци за веб страниците и мобилните апликации кои се испитуваат, Министерството го објавува на својата веб страна во пристапен формат,„

Ако се земе предвид дека овој извештај го доставува Министерството на секои три години до Владата на Република Северна Македонија за резултатите од следењето на пристапноста на веб-страниците и мобилните апликации и истиот содржи информации за преземените мерки и активности во врска со пристапноста, оправдано се наметнува прашањето дали овој извештај ќе

биде целосен доколку не мора да содржи податоци кои веб-страници и мобилни апликации се испитуваат, дали на овој начин во извештајот ќе останат непознати субјектите на кои се однесуваат овие податоци и дали нема да се наруши процесот на јавно и транспарентно следење на овие институции.

Според содржината и начинот на кој е пропишана одредбата, се остава можност да не бидат содржани одредени податоци и да не бидат опфатени сите аспекти и чинители во процесот на следење на усогласеноста на веб-страниците и мобилните апликации од страна на институциите од јавниот сектор, со што се намалува транспарентноста, отчетноста и одговорноста на субјектите кои се опфатени со овој закон. Дополнително, ако се земе предвид дека целта која треба да се постигне со овие извештаи е следење и известување, се наметнува потребата од доуредување на овој член во насока на организирано и ефективно следење на процесот на усогласување. На овој начин ќе се подобри квалитетот на изготвените извештаи, ќе бидат воочливи резултатите постигнати од страна на институциите од јавниот сектор, кои активности се преземаат од страна на институциите или евентуално не се преземаат, како и причините за тоа, со што ќе се подобри следењето на институциите опфатени со овој закон и нивната одговорност.

Недостатокот на јасно одредени и прецизни одредби, односно присуството на двосмислени одредби, овозможува различно толкување на законот и различна примена од страна на ентитетите кои се опфатени со истиот.

Со цел да се минимизираат ризиците од корупција и судир на интереси кои може да резултираат со примена на предложениот закон, од аспект на примена на Методологијата за антикорупциска проверка на легислативата, Државната комисија за спречување на корупцијата го доставува предметното мислење.

Воедно се укажува на потребата навремено да се достави известување за преземените активности во насока на надминување на утврдените регулаторни ризици, односно образложение за препораките кои не се прифатени.

Изработил, Д.Д –советник

Проверил: А.С- раководител на одделение

Контролирал: Б.В.Б – помошник раководител на сектор

Одобрил: М.К – раководител на сектор

Заменик претседател,

м-р Билјана Каракашова Шулев